

Tranquebar – en by under forandring

Af Helle Jørgensen

Tranquebar har i årtier været genstand for interesse på baggrund af byens mange velbevarede bygninger fra kolonitiden, der står som fysiske spor at fortidens møde mellem indere og danskere. År efter år er arkitekter og andre forskere draget til byen for at opmåle, tegne planer og kortlægge de historiske bygningers bevaringstilstand. Det er blevet til mange konsulentrapporter, men i de seneste år er der også begyndt at ske noget konkret, og netop denne udvikling danner afsæt for mit feltarbejde. Byen forandres – af to årsager. Dels er der kommet gang i egentlige historiske restaureringsprojekter. Dels ses også en mere generel forandring af bylandskabet, som led i den hastige udvikling, der er afstedkommet af de mange nødhjælpsmidler, som fulgte i kølvandet på den katastrofale tsunami i december 2004. Hvad betyder det for byen og for de historier, den fortæller?

At Tranquebar er midt i en fysisk forandringsproces, erfarede jeg allerede, da jeg ankom til hotel Tamil Nadu, hvor jeg skulle tilbringe min første uge i byen. Post Office Street, gaden hvor hotellet ligger, var spærret af vejarbejde og jeg måtte pænt gå det sidste stykke med min bagage på slæb mellem bunker af grus, mens en gruppe hårdtarbejdende arbejdsmænd og –kvinder omkring mig var i gang med at forberede støbningen af en ny cementvej. Disse nye veje ser man overalt i byen, hvor udviklingen har taget fart i den generelle genopbygningsproces, der har fulgt efter tsunamien.

Siden min ankomst har jeg kunnet følge vejarbejdet i Post Office Street under min daglige færden. Fra grusvej til færdigstøbt cementvej med farligt høje kanter ned til den omgivende grusrabat, og med varige spor sat af de dagligt forbipasserende løse geder, hunde og køer. Efter arbejdet fulgte, som så mange andre steder i byen, et stort skilt, der kundgør, at vejen er opført som et Tsunami Emergency Assistance Project, et nødhjælpsprojekt. Hjælpeorganisationerne, som fulgte i kølvandet på tsunamien, har sat deres mangfoldige spor på byen.

Nogen tid efter fulgte nye jordbunker spredt i rabatten: Til forskel fra byens andre gader, hvor de høje kanter på de nye veje forbliver, som de er, skulle her spredes jord i rabatten for at udjævne vejen. Efter udjævningen fulgte en række huller i den nys udsprede jord, møjsommeligt opgravet af en af de mange kvindelige selvhjælpsgrupper, som er organiseret af lokale NGO'er. Post Office Street er en af tre gader i byen, som er udset som en mønstergade af den lokale afdeling af den kulturarvsbevarende organisation Indian National Trust of Art and Cultural Heritage (INTACH). Her skal det demonstreres, hvor attraktivt Tranquebar kan tage sig ud, hvis der vises interesse for byens udvikling i form af velholdte gadelandskaber, bygningsrestaureringer og renholdelse. Træer er indkøbt hos en lokal NGO, til oprettelse af en skyggegivende alle i gaden. Nu venter udplantningen blot på den forsinkede monsunregn, og på leveringen af gitre til at beskytte de nye træer mod græssende geder og køer. Jo, Tranquebar forandres, og flere processer spiller sammen i denne udvikling.

Nogle bygninger i byen, såsom den tidligere danske guvernørbolig i Kongensgade, er præget af tiltagende forfald. Flere steder er der til gengæld arbejdere, både fra Tranquebars opland og mere langsvejs fra, beskæftiget med restaureringer, der hver især skal fremhæve Tranquebars status som en historisk by - et stykke kulturarv. Ved den gamle byport, der markerer indgangen til Kongensgade, er en bygning ved at blive konverteret til et eksklusivt heritage hotel. Den restaurerede bygning skal slutte sig til Neemrana hotelgruppens allerede eksisterende hotel ved stranden, indrettet i den tidligere britiske collectors bungalow. Også i Admiralgade er murere, tømrere og malere i sving. Den første lutheranske missionær Bartholomæus Ziegenbalgs hus er under restaurering, med henblik på etablering af et museum. I Guldsmedegade er en sammenhængende række af restaurerede tamilske huse netop blevet indviet i samarbejde mellem den indiske organisation INTACH og et dansk fond, som markerede åbningen med en udstilling om restaureringen, såvel som med taler og bespisning af de deltagende arbejdere. Der er mange projekter undervejs i Tranquebar. Hvis historie er det, der med denne udvikling bliver bevaret og fortalt, og hvem kommer til at bruge disse dele af byens kulturarv? Det vil tiden vise.

